

Összefoglaló a 2022. június 3-i Klímasemleges Magyarország 2050 konferencia „A hazai ipar klímasemleges átalaku- lásának perspektívái” című szekciójáról

www.youtube.com/watch?v=mWGSutv6xNE

A Green Policy Center immár második alkalommal rendezte meg a Klímasemleges Magyarország 2050 Konferenciát a hazai klímatörvény elfogadásának évfordulóján. A rendezvény második szekciójának témája a hazai ipar dekarbonizációjának lehetősége volt. A beszélgetés rövid összefoglalója az alábbiakban olvasható.

A beszélgetést Csernus Dóra, az Egyensúly Intézet vezető klíma- és környezetpolitikai szakértője moderálta. Bevezető előadásában összefoglalta az uniós és hazai klímacélokat 2030-ra és 2050-re, amelyekhez minden ágazatnak, így a nehezen dekarbonizálható iparnak is hozzá kell járulnia. Felidézte azt a magyarországi dilemmát, hogy míg egyesek a mielőbbi kibocsátás-csökkentést szorgalmazzák, addig mások úgy vélik, hogy jobb kivárni, amíg az új technológiák olcsóbbá válnak. Az ipar jelentős üvegházhatású gázkibocsátó mind az energiafogyasztása, mind közvetlenül a gyártási folyamatok melléktermékeként felszabaduló gázok révén. Ennek csökkentéséhez szükség van az energiahatékonyságra, teljesen új gyártási technológiák kifejlesztésére, illetve a széndioxid-leválasztás elterjesztésére. Az ipart hosszú beruházási ciklusok jellemzik, így 2050 már nincs is olyan messze. Emellett az ipari versenyképesség, a foglalkoztatás kérdésköre is hűsbavágó a klímasemlegesség felé vezető átmenet során.

Szabó Csaba, a Magyar Vegyipari Szövetség elnöke hangsúlyozta, hogy az ipar egyetért a klímacélokkal, de a végrehajtáshoz megfelelő szabályozás, pénzügyi források, technológiai innováció is szükséges. Jelentős hiány alakul ki a szükséges mérnökökből, ezért fejleszteni kell az oktatást, a szakképzést. Egy új beruházás megvalósítása 3-5 év, így az időzítés is fontos. Ráadásul a vegyiparra nem csak a klímás

jogszabályok, hanem számos más környezeti biztonságot szolgáló szabályozás vonatkozik, ezért a döntéshozókkal folytatott párbeszéd fejlesztésének nagy szerepe van. A vegyipar a COVID alatt is növelte a foglalkoztatását, a társadalom jóléte érdekében ez továbbra is fontos.

Fazekas Roland, az Acélpartner és a Carboferr Zrt. ügyvezető igazgatója, a Magyar Acél- és Fémkereskedők Egyesületének elnöke elmondta, hogy az EU részesedése mind a világ acéltermelésében, mind a kibocsátásban 10% alá csökkent Kína előretörésével; az EU-n belül Magyarország 1,5%-ot tesz ki. Ahhoz, hogy ismét versenyképpé váljunk, a fejlett zöld technológiákra kell alapoznunk. A megvalósításban nagyon fontos a fogyasztók tudatosabbá tétele, amiben az árszintnek óhatatlanul szerepe lesz. Az energiaárak óriási, közel hétszeres növekedése szerinte már most motiválja az ipari szereplőket abban, hogy megújuló energiában, energiahatékonyságban, a logisztika hatékonyságának fejlesztésében gondolkozzanak. A magyar KKV szektor csak most kezd cselekedni, az EU Kibocsátás-kereskedelmi Rendszere (EU ETS) pedig most kezdi csak eléggé szorítani az ipart. Fontos, hogy ne az ipar külföldre úzásával dekarbonizáljunk; e tekintetben az EU ETS és a bevezetni tervezett karbonvám (CBAM) szabályozása finomításra szorul. *(Ezt erősíti ennek a javaslatnak az EU parlamenti leszavazása, amelyről a Green Policy Center is készített egy elemzést.)*

Felmerült a körforgásos gazdaság kérdésköre is, amelyhez Markó Csaba, a Környezetvédelmi Szolgáltatók és Gyártók Szövetségének szakmai igazgatója kiemelte, hogy a környezetvédelmi ipar és a hulladékgazdálkodás cégeinek is meg kell felelniük az iparra vonatkozó szabályozásoknak, kibocsátás-csökkentésnek. Érdekes az uniós taxonómia-rendelet, amely a banki hitel-kihelyezést a zöld technológiák irányába tereli. Emiatt pedig az ipari beruházók az ő szövetségüktől kérnek tanácsot a vállalati és uniós célkitűzéseket egyszerre teljesítő beruházások megtervezésében. Elmondása szerint a zöld beruházásokat sok cég kényszernek éli meg, de ezek egyre inkább versenyelőnyt jelentenek. Hangsúlyozta azt is, hogy téves úgy kezelni a körforgásos gazdaságot, mintha egy és ugyanaz lenne a hulladékgazdálkodással, az EU-s szabályozások jelenleg mégis ezt tükrözik. Elmondta, hogy arra lenne szükség, hogy ipari szimbiózis rendszereket alakítsunk ki, hogy növeljük az energiateljesítmény hatékonyságát. Így, ha valakinek felesleges hulladék vagy energiája, esetleg hasznos szolgáltatása van, akkor azt rendszerbe szervezve meg tudja osztani a partnerekkel. Jó kezdeményezésnek tartotta a visszaváltási rendszer jövő évre tervezett bevezetését, mert fontos alapanyagforrást jelent majd a hulladékhasznosító iparnak, és csökkenti a lerakóba kerülő hulladék mennyiségét. Azonban azt egyelőre még nem tudjuk, hogy pontosan milyen anyagokra vonatkozik, és milyen rendszerben fog működni.

Koczóh Levente, a Green Policy Center senior klímapolitikai tanácsadója is megerősítette a kormányzat finanszírozási és szabályozási szerepének fontosságát abban, hogy az ipari átálláshoz különösen szükséges új technológiák kifejlesztésre kerüljenek, és el tudjanak terjedni. Kiemelte az innováció fontosságát, mert az hozza létre a klímasemlegességhez szükséges új technológiákat, és olcsóbbá is teszi azok termelését. Emellett hangsúlyozta, hogy aki már most meg tudja csinálni a technológiai váltást, az ne várjon, hanem vágjon bele. Annál is inkább, mert sem az energia, sem a kvóta nem lesz olcsóbb, míg a társadalmilag igazságos átálláshoz elengedhetetlen, hogy a gyárak ne bezárjanak, hanem technológiaváltás révén folytassák a foglalkoztatást.

A CBAM kapcsán többek között elmondta, hogy amennyiben a javaslat bevezetésre kerül, fogyasztóként azzal szembesülünk majd, hogy drágulnak a rendszer által érintett termékek. Maga a koncepció hasznos annyiból, hogy megvédi az uniós ipar versenyképességét az EU belső iparán. A jelenlegi tervezet hátránya viszont, hogy az exportnem kap védelmet, és a rendszer kijátszható azzal, hogy az általa érintett alapanyagokat az EU-n kívül szerelik össze késztermékké.

Szabó Csaba szerint a CBAM rendszer megfelelő kialakításában nagyon fontos lenne a párbeszéd a jogszabályalkotók és az ipari szereplők között, mivel az aggályokat eddig nem vette figyelembe az Európai Parlament és a Tanács. Hozzátette, hogy itthon az EU ETS-ből generált bevételeket többszöri kérés ellenére sem forgatják vissza az ipar felé az áram árában áthárított többletköltségek kompenzálására. Az uniós tagállamok közel fele már él ezzel a lehetőséggel, így e kompenzáció elmaradása versenyképességi hátrányt jelenthet nekünk az EU-n belül. Emellett az ipar területén általában több pénzzel kellene támogatni a klímasemlegességi beruházásokat.

A vegyiparon belül látszik egy pozitív trend Szabó Csaba szerint, mert az EU-ban és Magyarországon is közel a felére csökkent az ágazat üvegházhatású-gázkibocsátása az elmúlt 30 évben, miközben nőtt a termelés. Mindezt rengeteg korszerűsítéssel és az energiateljesítmény növelésével lehetett elérni.

Ami az acélipart illeti, Fazekas Roland elmondta, hogy az EU-nak erre a területre vonatkozó 6-9 hónapos szabályozási reakcióideje a mostani, akár néhány órás árváltozások mellett már nagyon lassú. A hidrogén segítségével előállított zöld acél pedig, bár ideális lenne, nagyon energiaigényes, a mostani energiahiány miatt így tízszeres ára lesz tíz év múlva, ezért felmerül a kérdés, hogy ki fogja tudni ezt kifizetni.

Végül a résztvevők röviden megfogalmazták, hogy mire lenne leginkább szükség az ipar megfelelő átálláshoz. A legfontosabb a szabályozói környezet kiszámíthatóbbá tétele, emellett jobban kell ösztönözni az innovációt, a párbeszédet, illetve az új technológiák tömeges elterjesztését. Többen hangsúlyozták az oktatás szerepét is, amelyet sokkal jobban kellene támogatni. A beszélgetés zárásaként Csernus Dóra így fogalmazott az ipari átállásról: „Bármeddig halogatjuk, nem lehet elkerülni.”

A beszélgetésről készült videófelvételt [itt](#) érhetik el, a konferencia további szekcióiról pedig [itt](#) tájékozódhatnak.
